

ת"פ 312/12/17 - מדינת ישראל נגד חדר אל מוסראתי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

6 אוגוסט 2018

ת"פ 312-12-17 מדינת ישראל נ' אל מוסראתי

לפני כבוד השופט בני שגיא
המאשימה

מדינת ישראל
על-ידי ב"כ עו"ד צחי יונגר

נגד
הנאשם

חדר אל מוסראתי (עציר)
על-ידי ב"כ עו"ד איתן און

גזר דין

כללי

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין תשל"ז-1977; שוד (בחבורה ובנשק חם), לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין; נשיאת נשק ותחמושת שלא ברשות על-פי דין, לפי סעיף 144(ב) רישא וסיפא יחד עם סעיף 29 לחוק העונשין; נהיגה פוחזת של רכב, לפי סעיף 338(1) יחד עם סעיף 29 לחוק העונשין; ונהיגה בקלות ראש, לפי סעיף 62(2) יחד עם סעיף 38(2) לפקודת התעבורה יחד עם סעיף 29 לחוק העונשין.

2. הודאת הנאשם ניתנה במסגרת הסדר טיעון שגובש בין הצדדים, במסגרתו תוקן כתב האישום, אך לא גובשה הסכמה לעניין העונש, וכל צד טען בהקשר זה על-פי מיטב שיקול דעתו.

עובדות כתב האישום המתוקן

3. א.ב (להלן - **המתלונן**) עובד כשליח בחברת ש.ל פיננסים בע"מ שברחוב הירקון 8 בני ברק (להלן - **החברה**).

במועד מדויק שאינו ידוע למאשימה, עובר לתאריך 15.11.17, קשר הנאשם קשר עם אחרים שזהותם אינה ידועה למאשימה (להלן - **האחרים**), לשדוד שליח של החברה (להלן - **הקשר**). במסגרת הקשר ולשם קידומו, הצטיידו הנאשם והאחרים, בצוותא חדא, באמצעים כדלקמן: (א) אקדח גנוב מסוג יריחו

הטעון במחסנית תואמת מלאה ב- 5 כדורי 9 מ"מ וכדור נוסף בקנה (להלן - **האקדח**); (ב) רכב גנוב מ.ר. 27-768-63 תוצרת חברת שברולט (להלן - **הרכב הגנוב**); (ג) לוחיות רישוי גנובות מרכב מספר 66-533-59 (להלן - **הלוחיות הגנובות**); (ד) רכב מ.ר. 31-363-70 תוצרת חברת טויוטה (להלן - **רכב המילוט**); (ה) "חם צוואר", קפוצ'ון, כובע וכפפות.

הנאשם והאחרים התקינו בעצמם או באמצעות אחר את הלוחיות הגנובות על-גבי הרכב הגנוב.

ביום 15.12.17 עובר לשעה 09:44, במסגרת תפקידו כשליח החברה, משך המתלונן סך של **800,000 ₪ במזומן** מבנק דיסקונט ברחוב רבי עקיבא בבני ברק (להלן - **הכסף**). המתלונן הכניס את הכסף לתיק גב שחור ורכב על קטנועו לכיוון החברה.

באותה עת, לשם קידום הקשר ומימושו ועל דעת הנאשם, ארבו האחרים למתלונן, ברכב הגנוב, ברחוב כנרת בבני ברק (להלן - **המקום**).

בשעה 09:44 או בסמוך לכך, במסגרת הקשר ולשם קידומו, הגיע המתלונן למקום כשהוא רכוב על קטנועו. בשלב זה, בצוותא חדא ועל דעת הנאשם, מימשו האחרים את תכונם וביצעו את הפעולות הבאות: (א) האחרים פרצו באמצעות הרכב הגנוב לנתיב נסיעת המתלונן וחסמו את דרכו; (ב) אחד מהאחרים יצא מן הרכב כאשר פניו מכוסות בחם-צוואר וידו אוחזת באקדח, כיוון את האקדח אל עבר המתלונן באופן מאיים, שדד ממנו את התיק עם הכסף ושב בריצה לרכב הגנוב; (ג) האחרים נמלטו מהמקום בנסיעה ברכב הגנוב בעוד הנאשם ממתין להם ברכב המילוט, בקניון איילון מול אצטדיון רמת-גן.

בסמוך לאחר השוד, חברו האחרים לנאשם בחניון קניון איילון, ועברו מהרכב הגנוב אל רכב המילוט בו נהג הנאשם, ובאמתחתם התיק.

בשעה 09:57 או בסמוך לכך, במסגרת הקשר ולשם הבטחת הימלטותם עם התיק ובו שלל השוד, נסעו הנאשם והאחרים ברכב המילוט על כביש מספר 4 לכיוון דרום בדרך נמהרת ורשלנית. כאשר נתקלו בפקק תנועה בין מחלף אלוף שדה למחלף מסובים, פגעו עם צידו הימני של רכב המילוט בצידו השמאלי של רכב מ.ר. 76-464-39 בבעלות מר אברהם גנצפריד שניזוק. בעקבות התאונה פרקו הנאשם והאחר מן הרכב ונמלטו רגלית מזרחה, אל עבר כביש מספר 4 לכיוון צפון כשהנאשם מחזיק בתיק ובו האקדח, עד שהנאשם נלכד ונעצר בסמוך על-ידי משטרת ישראל.

טיעוני הצדדים

4. התובע, עו"ד צחי יונגר, עמד בטיעונו על חומרתו הרבה של האירוע, על הערכים המוגנים שנפגעו ועל העונשים המשתקפים מפסיקת בית המשפט העליון ובתי המשפט המחוזיים. על יסוד כלל טיעונו, סבר

התובע כי יש לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 5 שנות מאסר ל-8 שנות מאסר, ובהינתן עברו הפלילי של הנאשם הכולל הרשעות קודמות ומאסר מותנה בן 6 חודשים, יש להעמיד את עונשו של הנאשם על 6 שנות מאסר ולהפעיל את המאסר המותנה במצטבר.

5. הסנגור, עו"ד איתן און, היה מודע לעובדה כי הנאשם הורשע בכל העבירות שיוחסו לו כמבצע בצוותא, אולם סבר כי מבחינה מהותית, יש לבחון את העונש הראוי לנאשם במשקפי "מסייע לביצוע העבירה" וזאת בהינתן העובדה כי הנאשם לא נכח בזירת השוד אלא המתין ברכב המילוט, קילומטרים מאותה זירה, ולא היה חלק מהפעולות הספציפיות שבוצעו אל מול המתלונן. עוד ביקש הסנגור ליתן את הדעת לעובדה כי לא ננקטה אלימות פיזית כנגד המתלונן, וגם חלקו של הנאשם שהסתכם במילוט, בוצע ללא הצלחה. נטען כי יש ליתן משקל להודאת הנאשם, בוודאי על רקע כישלונה של המשטרה לאתר את האחרים. עוד עמד הסנגור על נתוני האישיים של הנאשם ועל החרטה שהביע.

כמו התובע, גם הסנגור הגיש אסופת פסקי דין, מהם ביקש ללמוד כי מתחם העונש ההולם נמוך באופן משמעותי מהמתחם לו עתרה התביעה, ויש מקום להטיל על הנאשם עונש המשקף את תחתית המתחם הראוי, העומד על 18 חודשי מאסר.

דין והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם

5. עמדתי בפירוט על עובדות כתב האישום המתוקן, שכן לטעמי, די בקריאת העובדות על-מנת ללמוד על החומרה הרבה הטמונה בביצוע המעשים בהם הורשע הנאשם. עסקינן בשוד מתוכנן, אלים (אף שהאלימות מוצאת ביטוי באיום) שנעשה תוך שימוש באקדח, ותוך הקפדה על רכיבים נוספים, כגון הצטיידות באקדח גנוב, ברכב גנוב, בלוחיות רישוי גנובות, ברכב מילוט, ובפריטים אשר יש בהם כדי להקשות על זיהויים של המבצעים. גם שלל השוד, על אף שנתפס בסופו של יום, מדבר בעד עצמו ומעצים את חומרת האירוע. יש לראות גם באופן נהיגתו של הנאשם ברכב המילוט ובתאונה שנגרמה, כנתונים רלוונטיים, אשר יש אף בהם כדי להעצים את חומרת המעשים.

נתוני האירוע מלמדים על פגיעה משמעותית ביותר בערכים המוגנים, שהם שמירה על שלמות הגוף, על רכוש הציבור ועל ביטחונו.

עמד על כך בית המשפט העליון בע"פ 4012/13 אוריזיני נ' מדינת ישראל (12.2.2014) שם נקבע כי **"עבירת השוד, קל וחומר שוד בנסיבות מחמירות, היא עבירה קשה. ומכוונת לנטילת רכוש בכוח הזרוע לצורך רווח כלכלי, תוך פגיעה ברכוש ובגוף. בגזירת עונשם של עבריינים שהורשעו בעבירה זו נדרש בית המשפט לשדר מסר ברור כי היא גוררת עימה עונש משמעותי שיש בו כדי**

לשקף את פגיעתה הרעה בחברה".

ראה גם ע"פ 4841/13 ספי נ' מדינת ישראל (6.2.2014):

"כבר נכתב פעם אחר פעם כי עבירת השוד צריך שתידון במאסר מאחורי סורג ובריה ועל פי רוב גם לא לתקופה קצרה. זאת, ראשית, בשל הוראת המחוקק בסעיף 402 לחוק העונשין הקובעת עונש מירבי של 14 שנות מאסר, ובנידון דין בשוד בנסיבות מחמירות (בחבורה) אף 20 שנות מאסר, כפי שגם הזכיר בית משפט קמא. שנית, עבירה זו חמורה מטבעה, שכן משמיעה היא אלימות או פוטנציאל לאלימות, כי לא אחת יתנגד הקרבן לשוד, ולא אחת ישלוף השודד נשק חם או קר ויכלה זעמו בקרבן, או יפגע בו כדי להשתיקו; כך - עד כדי רצח (ראו סעיף 300(א)(3) לחוק העונשין). ניתן דעתנו גם לטראומה הנלווית לעבירה זו אצל הקרבן. המחוקק ביקש, למצער, להרתיע - את הנאשמים שלפנינו, ומכל מקום להרחיקם מן החברה לתקופה מתאימה".

נקל לשער את האימה שאחזה במתלונן עת חסמו המעורבים את דרכו, תוך שאחד מהם יוצא החוצה, כאשר פניו מכוסות, מכון אליו אקדח ושודד את סכום הכסף שהחזיק.

באשר לטענת ההגנה לפיה יש לראות, מבחינה מהותית, את חלקו של הנאשם, כמסייע, אומר כך: לטעמי, מעורב באירוע מהסוג דן אינו יכול "להסתתר" מאחורי טענה, לפיה תפקידו "הסתכם" בנהיגה ברכב המילוט, שכן עינינו הרואות כי הנאשם הורשע בעבירה של קשירת קשר ובביצוע העבירות הנוספות כמבצע בצוותא. יתרה מכך, גם עובדות כתב האישום המתוקן מלמדות כי ההצטיידות נעשתה במשותף, והפעולות שבוצעו, נעשו לשם קידום הקשר הפלילי ועל דעת הנאשם (ראה סעיפים 3 ו-5 לכתב האישום המתוקן).

ניתן לומר כי ככל שהייתי נדרש לגזירת דינו של אותו מעורב שאיים על המתלונן באקדח, הייתי נכון לקבוע מתחם עונש הולם גבוה יותר מזה שאקבע בעניינו של הנאשם שבפניי כעת, אך בין סיטואציה מעין זו לבין ראיית חלקו של הנאשם שבפניי כעת כ"מסייע", קיים פער משמעותי ובלתי ניתן לגישור. הנאשם הוא מבצע בצוותא מובהק, ומתחם הענישה יקבע בהתאם לנתון זה, תוך התחשבות בפעולות שביצע באופן קונקרטי.

מתוך כלל פסקי הדין שהגישו הצדדים, ופסקי דין נוספים, ראיתי כרלוונטיים את פסקי הדין הבאים:

ע"פ 1312/16 מדינת ישראל נ' ג'מאל ומחמוד מטר (6.11.2016) שם נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 3 ל- 7 שנות מאסר, בגין שוד בנק שנעשה בחבורה תוך הצטיידות בכלי נשק (כאשר אחד הנאשמים אף ירה ירייה אחת באוויר בעת מנוסתו). שלל השוד באותו מקרה עמד על 19,000 ₪ ושיקים. בית המשפט המחוזי השית על הנאשמים 4 שנות מאסר, אולם בית המשפט העליון קיבל את

ערעור המדינה והעמיד את עונשם על 5.5 שנות מאסר.

ע"פ 5780/13 **בן אבו נ' מדינת ישראל** (16.7.2014) שם נדון עניינו של נאשם ששדד חנות מכולת, תוך שהצמיד סכין יפנית לצווארו של המוכר. בית המשפט העליון התערב במידת מה במתחם שנקבע על-ידי בית המשפט המחוזי, והעמידו על 30 - 60 חודשי מאסר.

לשיטתי, המקרה העומד להכרעה בענייננו חמור יותר, הן נוכח העובדה כי מדובר בשוד בצוותא, הן נוכח העובדה כי רמת התכנון גבוהה באופן משמעותי, והן נוכח סכום הכסף שנשדד.

ע"פ 3079/16 **פלג ואח' נ' מדינת ישראל** (27.12.2016) שם נדון עניינם של שני נאשמים שהורשעו בשתי עבירות של שוד, לאחר ששדדו סניף בנק דואר וחנות נוחות. בית המשפט המחוזי בחיפה גזר על שני הנאשמים 54 ו- 60 חודשי מאסר. בית המשפט העליון הפחית חצי שנה בעונשו של כל אחד מהם.

ת.פ. 3670-10-13 **מדינת ישראל נ' דנון ואח'** (מחוזי מרכז לוד) שם נקבע מתחם עונש הולם בעניינו של נאשם 1 שהורשע בעבירות של שוד באמצעות אקדח, ככזה הנע בין 30 חודשי מאסר ל-60 חודשי מאסר. בעניינו של שותף נוסף לביצוע המעשה, שלא החזיק באקדח, נקבע מתחם הנע בין 27 חודשי מאסר ל- 54 חודשי מאסר.

ע"פ 1449/15 **עוזיאל נ' מדינת ישראל** (29.11.2016) שם הורשע הנאשם בתשעה מעשי שוד ובניסיון שוד אחד, מעשים שבוצעו באמצעות פתק, בגינם גרף כ- 113,000 ₪. בית המשפט המחוזי הטיל על הנאשם 8.5 שנות מאסר, וערעורו נדחה על-ידי בית המשפט העליון.

ע"פ 4050/14 **גרשר נ' מדינת ישראל** (17.6.2015) שם הורשע הנאשם בשישה מעשי שוד של סניפי בנקים תוך שימוש באקדח. בית המשפט המחוזי הטיל על הנאשם 10 שנות מאסר וערעורו נדחה על-ידי בית המשפט העליון, אשר התייחס גם לעברו הפלילי המכביד [ראה גם באותה פרשה ע"פ 945/15 **אורזלין נ' מדינת ישראל** (24.9.2015)], שם הוטל על נאשם אחר עונש של 10 שנות מאסר לצד הפעלת עונש מותנה בן 12 חודשים, חציו בחופף וחציו במצטבר].

ע"פ 7751/08 **צסקי נ' מדינת ישראל** (1.10.2009) שם נדחה ערעור על חומרת עונש בן 7 שנות מאסר שהושת בגין שמונה עבירות של שוד בנסיבות מחמירות (תוך שימוש בסכין) ובגין עבירה של ניסיון שוד.

ע"פ 8693/13 **מזרחי נ' מדינת ישראל** (3.2.2015) שם נדחה ערעור על חומרת עונש בן 7 שנות

מאסר (לצד הפעלת תנאי בן 18 חודשים באופן שמחציתו תרוצה בחופף ומחציתו במצטבר), וזאת בגין חמישה מעשי שוד, כאשר לנאשם עבר פלילי מכביד.

לאור האמור לעיל, ראיתי לקבוע כי מתחם העונש ההולם בענייננו נע בין 32 חודשי מאסר ל- 60 חודשי מאסר.

קביעת העונש המתאים

6. בבואי לבחון את העונש המתאים לנאשם, נתתי משקל לנתונים הבאים:

הודאת הנאשם - שעה שעסקינן בנאשם אשר בחר לקבל אחריות מלאה על מעשיו, יש להעניק לו הקלה מסוימת בענישה, וזאת נוכח מוטיב הפנמת הפסול הטמון בהודעה ואף נוכח החיסכון בזמן ציבורי.

עבר פלילי - בחינת עברו הפלילי של הנאשם מלמדת כי מדובר במי שהורשע בעבר בעבירות אלימות, רכוש, סמים, ואף ריצה תקופות מאסר לא מבוטלות (30 חודשים; 12 חודשים ו- 10 חודשים). יתרה מכך, הנאשם ביצע את שביצע כאשר לחובתו מאסר מותנה בן 6 חודשים שהוטל עליו בת.פ. 62679-01-15. לציין כי במסגרת אותו גזר דין ריצה הנאשם עונש מאסר של 6 חודשי מאסר בדרך של עבודות שרות. מדובר בעבר פלילי אשר אינו מאפשר גזירת דין בהתאם לרף התחתון של מתחם הענישה.

נתונים אישיים - נתתי דעתי לנתוניו האישיים של הנאשם, ובין היתר, לגילו הצעיר יחסית (יליד 1988). לא ראיתי כי יש בנתונים אלה כדי להצדיק הקלה בעונש.

בהתייחס לטענה כי הנאשם הוא היחיד העומד לדין ועל כן הוא זכאי להקלה מסוימת בעונש, אציין כי הנאשם סירב לשתף פעולה בחקירתו, ולא מסר את שמות שותפיו. בנסיבות אלה, אינני סבור כי יכול הוא להיבנות מטענה מהסוג דנן.

סיכום

7. לאור האמור לעיל, החלטתי לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 40 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

ב. אני מפעיל את המאסר המותנה בן 6 חודשים שהוטל על הנאשם בת.פ. 15-01-62679 באופן שארבעה חודשים ירוצו במצטבר לעונש שנגזר בסעיף "א" וחודשיים בחופף, **כך שסך הכל יירצה הנאשם 44 חודשי מאסר החל מיום מעצרו - 15.11.17.**

ג. 6 חודשי מאסר, אולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו על כל אחת מהעבירות בהן הורשע.

ד. קנס בסך 5,000 ₪ או 50 ימי מאסר תמורתו.

ניתן צו כללי למוצגים לשיקול דעת קצין משטרה ו/או התביעה.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, כ"ה אב תשע"ח, 6 אוגוסט 2018, במעמד הצדדים.